

EUROOPA LENNUNDUSOHUTUSAMETI

ARVAMUS NR 05/2008,

29. september 2008,

komisjoni määruse kohta, millega muudetakse komisjoni 20. novembri 2003. aasta määrust (EÜ) nr 2042/2003 õhusõidukite ja lennundustoodete ning nende osade ja seadmete jätkuva lennukõlblikkuse ning sellega tegelevate organisatsioonide ja isikute sertifitseerimise kohta

„Teadmistele ja kogemustele esitatavatele nõuetele vastavuse tõestamise tähtaeg“

DRAFT

I. Üldosa

1. Käesoleva arvamuse eesmärk on teha komisjonile ettepanek muuta komisjoni määrust (EÜ) nr 2042/2003¹. Määruse muutmise eesmärk on esitatud suunises 66.004 ning seda on üksikasjalikumalt kirjeldatud allpool.
2. Käesolev arvamus on vastu võetud Euroopa Lennundusohutusameti (edaspidi amet) haldusnõukogu kehtestatud korra² kohaselt kooskõlas määruse (EÜ) nr 216/2008³ (edaspidi: algmäärus) artikliga 19.

II. Konsulteerimine

3. Muudatusettepaneku teade 2007-02,⁴ mis sisaldas arvamuse projekti komisjoni määruse (EÜ) nr 2042/2003 muutmist käsitleva komisjoni määruse kohta, avaldati ameti kodulehel 20. märtsil 2007.
4. Märkuste esitamise lõpptähtajaks, 21. juuniks 2007, sai amet 196 märkust kokku 55-lt riiklikult lennuametilt, kutseliidult ja eraettevõtelt.
5. Kõik saadud märkusi analüüsiti ja need koondati märkuste vastusdokumendi nr 2007-02, mis avaldati ameti kodulehel 1. aprillil 2008⁵. Kõnealune vastusdokument sisaldab kõikide ametile märkusi esitanud isikute ja/või organisatsioonide loetelu ning ameti vastuseid.
6. Märkuste vastusdokumendile reageerisid kaks sõjaväeorganisatsiooni ja üks ärilise lennutranspordiga tegelev ettevõtja. Sõjaväeorganisatsioonide vastused on sarnased ja viitavad sellele, et allpool kirjeldatud mehhanismist ei ole aru saadud. Tegelikult pakuti kõnealuse muudatusega välja viis, kuidas sõjaväeorganisatsiooni hooldustöötajad saavad hiljem minna tsiviilturule, ilma et kaotaks kehtivuse nende esialgne nõuetekohaseid alusteadmisi kinnitav tõend, mille nad võisid saada sõjaväeorganisatsioonis töötamise ajal. Vajadusel hinnatakse eksami boonuspunkte. Tsiviillennundusettevõtja lükkas kogu ettepaneku tagasi ning tema vastust ei võetud arvesse, sest kõnealune märkus oli ainus omasugune ning see ei tõsta ohutustaset.

III. Ameti arvamuse sisu

7. Euroopa Komisjon võttis 20. novembril 2003 vastu määruse (EÜ) nr 2042/2003 õhusõidukite ja lennundustoodete ning nende osade ja seadmete jätkuva lennukõlblikkuse ning sellega tegelevate organisatsioonide ja isikute sertifitseerimise kohta. Määruse III lisas (66. osa) on sätestatud lennundustehnilistele töötajatele lubade väljastamise kord.
8. Lennundustehniliste töötajate load väljastatakse alusteadmistele ja kogemustele esitatavate nõuete alusel.

Lisaks võidakse sellele loale lisada tüübipädevused, kui loa omanik läbib edukalt tüübikoolituse teoreetilise ja praktilise õppe.

¹ Komisjoni 20. novembri 2003. aasta määrus (EÜ) nr 2042/2003 õhusõidukite ja lennundustoodete ning nende osade ja seadmete jätkuva lennukõlblikkuse ning sellega tegelevate organisatsioonide ja isikute sertifitseerimise kohta (ELT L 315, 28.11.2003, lk 1). Määrust on viimati muudetud komisjoni määrusega (EÜ) nr 376/2007 (ELT L 94, 4.4.2007, lk 18).

² Haldusnõukogu otsus menetluse kohta, mida amet rakendab arvamuste, sertifitseerimistingimuste ja juhismaterjali väljaandmisel (eeskirjade kehtestamise kord). EASA MB 08-2007, 13.6.2007.

³ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. veebruari 2008. aasta määrus (EÜ) nr 216/2008, mis käsitleb tsiviillennunduse valdkonna ühiseeskirju ja millega luuakse Euroopa Lennundusohutusamet ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 91/670/EMÜ, määrus (EÜ) nr 1592/2002 ning direktiiv 2004/36/EÜ (ELT L 79, 19.3.2008, lk 1).

⁴ Vt eeskirjade kehtestamist käsitlev arhiiv: http://www.easa.europa.eu/ws_prod/r/r_archives.php.

⁵ Vt eeskirjade kehtestamist käsitlev arhiiv: http://www.easa.europa.eu/ws_prod/r/r_archives.php.

9. Euroopa riiklike tsiviillennundusasutuste arvamus kohaselt tuleb nii põhiloo kui ka tüübipädevuse puhul piirata ajavahemikku, mille jooksul tuleb tõestada vastavust teadmistele ja kogemustele esitatavatele nõuetele ning esitada loa või tüübipädevuse kinnitamise taotlus. Seeläbi tagatakse kogemuste värskus ning see, et tõendiga kinnitatud teadmised ei ole vananenud. Asjaomane piirang kehtis varem teatavates riiklikes süsteemides ning see aitaks tagada teadmiste ja ohutuse kõrget taset.
10. Ülesanne koostada arvamus 66. osa muutmise kohta ja/või otsus muuta kõnealuse osaga seotud aktsepteeritavaid nõuete täitmise menetlusi / juhismaterjali anti ekspertrühmale, kes tegi allpool kirjeldatud analüüsi. Ekspertrühm moodustati tööstusharu ja riiklike lennundusasutuste esindajatest. Kõnealusele eeskirja loomise ülesandele viidati numbriga 66.004 („Teadmistele ja kogemustele esitatavatele nõuetele vastavuse tõestamise tähtaeg“).
11. Teema analüüsimisel leidis ekspertrühm järgmist:
- Alusteadmistele esitatavate nõuetega seoses on praegu kehtivas 66. osa II liites sätestatud, et kõikides moodulites, mis moodustavad 66. osa järgse lennundustehnilise töötaja loa terve kategooria või alamkategooria, tuleb eksam sooritada viie aasta jooksul pärast esimese mooduli eksami sooritamist (välja arvatud selliste moodulite puhul, mida hõlmab rohkem kui üks 66. osa järgse lennundustehnilise töötaja loa kategooria või alamkategooria ja mille suhtes on eksam juba sooritatud). Iga konkreetse mooduli läbimise katsete arv ega katsete vaheline aeg ei ole siiski kindlaks määratud.
 - Lisaks sellele ei ole kehtivate õigusnormidega piiratud aega, mille jooksul tuleb pärast alusteadmiste omamise tõestamist esitada loa taotlus. Näiteks on võimalik luba taotleda 25 aasta möödumisel alusteadmiste omamise tõestamisest.
 - Kogemustele esitatavate põhinõuetega seoses ja vastavalt praegu kehtivale punktile 66.A.30 peab lennundustehnilise töötaja loa taotlejal olema kõige rangemal juhul viis aastat praktilisi kogemusi kasutatava õhusõiduki hooldamisega, kui ta ei ole varem saanud asjakohast väljaõpet. Loa taotlemise aega pärast nõutavate kogemuste omandamist siiski ei piirata. Näiteks on luba võimalik taotleda 25 aasta möödumisel nõutavate kogemuste (välja arvatud praegu kohustuslike äsjaste miinimumkogemuste) saamisest.
 - Tüübikoolituse puhul ei ole praegu sätestatud tähtaega:
 - tüübikoolituse läbimiseks;
 - loa taotlemiseks pärast tüübikoolituse läbimist.
 - Kehtiva nõude terviklikkus ei ole tagatud, kuna järgmised aspektid on kindlaks määramata:
 - millised dokumendid tuleb esitada koos taotlusega;
 - millal tuleb lennundustehnilise töötaja loa taotlusega seotud dokumendid esitada riiklikule tsiviillennundusasutusele;
 - kas teadmistele ja kogemustele esitatavad nõuded peavad nii põhiloo kui ka tüübipädevuse puhul olema täidetud enne taotluse esitamist riiklikule tsiviillennundusasutusele.
 - Lisaks sellele ei ole kindlaks määratud tähtaeg, mille jooksul tuleb koos taotlusega esitada kogu moodulite pakett.
12. Võttes aluseks eespool esitatud analüüsi, tehakse ettepanek lisada 66. ja 147. osasse järgmised sätted:

13. ALUSTEADMISED JA KOGEMUS: üldine põhimõte

- Kehtestatakse kümneaastane lennundustehnilise töötaja loa taotlemise eelne tähtaeg, mille jooksul tuleb sooritada eksamid kõikides alusteadmiste moodulites ja saada kõik nõutavad kogemused.

Eesmärk on tagada kogemuste värskus ja see, et alusteadmiste moodul, milles on eksam sooritatud, ei oleks uue tehnoloogia kasutuselevõtu tõttu oluliselt vananenud. Kõiki kümne aasta jooksul toimunud tehnoloogia muutusi korvatakse värskete kogemustega, mis toimivad kaitseabinõuna.

Kümneaastane tähtaeg valiti eesmärgiga hõlmata kehtiva korra kõige halvemat stsenaariumit, mille kohaselt isik (tavaliselt ettevõtlik inimene) kulutab viis aastat (praegu lubatud piirtähtaeg) kõikide põhimoodulite eksamite sooritamiseks ning peab seejärel saama kuni viis aastat kogemusi.

Heakskiidetud baaskoolitusel osalevad isikud kulutavad selle läbimiseks tõenäoliselt kaks kuni neli aastat (neli aastat eelkõige teatavate Põhjamaade ja sõjaväeorganisatsioonide puhul, kes on otsustanud kehtestada oma nõuete osana 147. osa kohase koolituse). Kõnealusel juhul nõutakse siiski ainult kaks aastat kogemusi ja kümme aastat peaks olema piisav aeg kogu protsessi läbimiseks ja loa taotlemiseks.

Tuleb täpsustada, et esialgu kavandati muudatusettepaneku teates ainult seitse aastat alusteadmiste ja põhikogemuste saamiseks ja loa taotlemiseks. Mooduli eksamid, mis on sooritatud rohkem kui seitse aastat tagasi, oleks tulnud uuesti sooritada. Muudatusettepaneku teate avaliku konsulteerimise ajal pidasid paljud märkuste esitajad seda liiga piiravaks ja soovitasid pikendada tähtaega kümne aastani, võttes arvesse mitmeid asjaolusid, näiteks:

- sõjaväeteenistus;
- raskused seoses samal ajal õppimise ja töötamisega;
- teatavad pikaajalise haigusega / vigastusega seotud olukorrad (mis on mõnel juhul tekkinud töö);
- üheaastase ooteaja kehtestamine enne eksami uuesti sooritamise võimalust pärast kolme järjestikuse eksami sooritamise katse ebaõnnestumist (vt allpool).

Kõnealused märkuste esitajad väljendasid muret ka seoses vajadusega korrata kõiki aegunud mooduleid. Seda probleemi täheldasid ka sõjaväeorganisatsioonid, kes on otsustanud kehtestada oma nõuete osana 147. osa kohase koolituse ning kellel oleks probleeme oma töötajate (kellel puudub 66. osa kohane luba) säilitamisega, sest töötajad oleksid sunnitud lahkuma sõjaväeteenistusest enne kümneaastase ajavahemiku lõppu, et saada nõutavaid hoolduskogemusi tsiviillennunduses. Kõnealused organisatsioonid kaaluksid sel juhul 147. osa kohaldamata jätmist oma koolituse osana, mis ei oleks kooskõlas algmääruse (EÜ) nr 216/2008 eesmärkidega, kus soovitatakse edendada ühenduse eeskirju. Lõplikus ettepanekus, nagu on kirjeldatud allpool käesolevas otsuses, ei nõuta üle kümne aasta vanade moodulite kordamist. Pädev asutus peab siiski andma boonuspunktid pärast alusteadmiste moodulis (66. osa I liide) eelmise kümne aasta jooksul tehtud muudatuste kontrollimist.

Sellest tulenevalt on varasem viieaastane tähtaeg alusteadmiste saamiseks jäetud välja ja asendatud kümneaastase lennundustehnilise töötaja loa taotlemise eelse tähtajaga, mille jooksul tuleb saada nii alusteadmised kui ka kogemused.

14. ALUSTEADMISED: boonuspunktide andmine

- Nagu eespool märgitud, soovitatakse käesolevas arvamusel mitte lugeda automaatselt aegunuks mooduleid, mis ületavad kümneaastast tähtaega, võimaldades pädeval asutusel hinnata, kas alusteadmiste moodulit on selle aja jooksul muudetud, ning anda muutmata jäänud moodulite, alamoodulite ja ainete

eest asjakohased boonuspunktid. Teatavaid mooduleid, alamooduleid või aineid tuleb seega korrata, kui neid on muudetud seoses praegu kehtiva 66. osa I liite nõuetega.

- Praegu kehtivas 66. osa II liites (alusteadmiste eksamineerimine) välistati moodulite 1 kuni 4 suhtes tähtaegade kohaldamine, sest need moodulid on üldise iseloomuga ega muutu eeldatavalt aja jooksul. Kõnealune säte ei ole enam vajalik, kuna pädev asutus võtab moodulite muudatusi arvesse boonuspunktide andmisel. Muutusteta moodulite eest antakse täisboonuspunktid.

Asjaomast süsteemi on praegu kirjeldatud punkti 66.A.25 lõikes b ja punktis 66.B.405.

- Boonuspunktide saamiseks peab taotleja esitama ametliku taotluse pädevale asutusele, kes kinnitab kirjalikult boonuspunktide andmist.

15. ALUSTEADMISED: boonuspunktide kehtivus

- 66. osa I liites kirjeldatud alusteadmiste mooduli arengut tuleb võtta arvesse ka mis tahes kvalifikatsiooni, diplomi vms. puhul, kui pädev asutus kehtestab ja ajakohastab boonuspunktid. Seeläbi oleks tagatud taotleja ajakohased teadmised kaasaegse tehnoloogia valdkonnas.

Sellest tulenevalt kaotavad nüüd kõik boonuspunktid (aegunud moodulite ja muude kvalifikatsioonide / diplomite puhul) kehtivuse kümne aasta pärast. Taotleja saab siiski taotleda boonuspunkte uuesti tema läbitud esialgse koolituse ja hetkel kehtiva 66. osa I liite uue võrdluse alusel. Lisatakse uus punkt 66.B.410, milles käsitletakse eksami boonuspunktide kehtivust.

Kõnealused muudatused tähendavad seda, et asjaomased pädeva asutuse (punkti 66.B.405 lõike d kohaselt) koostatud eksami boonuspunktide aruanded tuleb läbi vaadata nii siseriikliku kvalifikatsiooni muutmise kui ka 66. osa I liite muutmise korral. Kõnealuse protsessi paremaks kajastamiseks on muudetud vastavalt punkti 66.B.405 lõiget d.

16. TÜÜBIKOOLITUS JA TÜÜBIEKSAM

- Kehtestatakse kolmeaastane tähtaeg tüübikoolituse teoreetilise ja praktilise osa läbimiseks, pärast mida saab taotleda tüübipädevuse kinnitamist lennundustehnilise töötaja loale; seeläbi välistatakse, et:
 - taotleja saab tüübipädevuse näiteks 25 aastat vana koolituse läbimise tunnistuse alusel;
 - koolitus (tüübikoolituse teoreetiline ja praktiline osa) toimub määramata arvu aastate jooksul.
- Samasugune säte kehtestatakse tüübieksami puhul (mille sooritamiseks ei nõuta tüübikoolituse läbimist). Kolmeaastane tähtaeg:
 - tagab hea ohutustaseme;
 - on kooskõlas enne Ühinenud Lennuametitega ühinemist ja määruse (EÜ) nr 2042/2003 jõustumist liikmesriikides kehtinud korraga.
- Põhimoodulite ja tüübieksamite (mille sooritamiseks ei nõuta tüübikoolituse läbimist) puhul kehtestatakse võimalus teha eksami sooritamiseks kolm katset, mille järel kohaldatakse üheaastast ooteaega täiendava koolituse läbimiseks: see tähendab, et pärast kolme järjestikuse eksami sooritamise katse ebaõnnestumist ootab taotleja enne järgmise eksami tegemist ühe aasta (66. osa II ja III liide).

Kõnealune kolme katse reegel on kooskõlas korraga, mis kehtis teatavates liikmesriikides enne Ühinenud Lennuametitega ühinemist ja määruse (EÜ) nr 2042/2003 jõustumist.

Üldevinud arusaama kohaselt seavad kolm järjestikust ebaõnnestunud eksami

sooritamise katset kahtluse alla koolituses osaleja võime sooritada eksamid ja saavutada selles valdkonnas edu. Ooteaeg annab taotlejale aega uuesti õppida valdkonda, milles tal eksami sooritamine ebaõnnestus, ja mõelda läbi oma motivatsioon või võime saavutada edu.

Lisaks on tüübieksami (mille sooritamiseks ei nõuta tüübikoolituse läbimist) puhul kehtestatud 30 päevane ooteaeg pärast esimese katse ja 60 päevane ooteaeg pärast teise katse ebaõnnestunud sooritamist. Kavandatud ooteajad tagavad organisatsioonile piisava aja eksamite uuesti korraldamiseks, andes samal ajal kandidaadile piisavalt aega nende ainete üle vaatamiseks, mille eksami sooritamine ebaõnnestus.

- Lisaks ei tohi eksamineerija olla seotud kandidaatide koolitamisega, juhul kui tüübikoolitus ei ole nõutav. Kõnealuse uue nõude kaudu tagatakse eksamineerija ja koolitaja vaheline sõltumatus.

Mitme eksami sooritamise katse puhul on soovitatav kasutada eksamineerijaid, kes ei osalenud eelmise eksami läbiviimisel.

17. Lennundustehnilise töötaja loa või loal tüübipädevuse kinnitamise TAOTLEMINE

- Eksamile lubamise taotlemise korral peab taotluse esitaja teatama 147. osa alusel sertifitseeritud organisatsioonile või pädevale asutusele kirjalikult eelmise 12 kuu jooksul toimunud eksamikatsete arvu, kuupäevad ja eksamineerimisasutused. 147. osa alusel sertifitseeritud organisatsioon või pädev asutus kontrollib katsete arvu kindlaksmääratud ajavahemiku jooksul (66. osa III liite alapunkt 4).
- Lisaks tuletatakse nüüd nõudes (punkti 66.A.10 lõige b) selgesõnaliselt meelde, et taotleja peab enne taotluse riiklikule tsiviilennundusasutusele esitamist tõestama, et ta vastab kõikidele teadmistele ja kogemustele esitatavatele kehtivatele nõuetele nii põhiloa kui ka tüübipädevuse osas, ning esitama koos taotlusega kõik kehtivad tõendavad dokumendid.

18. DOKUMENTIDE SÄILITAMINE

- Asjakohaseid dokumentide säilitamise nõudeid laiendati nii 66. kui ka 147. osa puhul, et viia vastavusse uute tähtaegadega.

19. TÄIENDAVALD SÄTTED

- Kõnealused uued piirangud on sarnased olemasoleva süsteemiga, mis kavandati JAR-FCL 1-s (punkt 1.490 „eksami sooritamise standard” ja punkt 1.495 „kinnitamise periood”):
 - taotlejal on nõutava teooriaeksami sooritamiseks aega 18 kuud;
 - sooritatud teooriaeksami tulemused kehtivad sõltuvalt taotletavast loast (ametipiloodi luba või liinipiloodi luba) lennukogemuse saamiseks 36 kuud kuni 7 aastat;
 - taotleja peab uuesti läbima kogu eksamineerimisprotsessi, kui tal ebaõnnestus neli mistahes eksami sooritamise katset või ei ole sooritanud kõik eksamid kuue eksamisessiooni jooksul.
- Eespool kirjeldatud muudatuste toetamiseks:
 - muudetakse baaskoolituse tunnustustõend (147. osa) (moodulite kaupa) sooritatud eksami kuupäeva märkimiseks;
 - muudetakse tüübikoolituse tunnustustõend (147. osa) sooritatud eksami kuupäeva märkimiseks, kuna nüüd tuleb registreerida tüübikoolituse algus- ja lõppkuupäev.

20. SÄTTED TAGASIULATUVA JÕU (seniste õiguste kaitse) PUUDUMISE KOHTA

Õigluse tagamiseks esitletakse käesolevas arvamuses sätted, milles käsitletakse taotlejaid, kes on juba sooritanud alusteadmiste eksameid (ühes või mitmes moodulis) või tüübikoolituse eksameid või kes on juba saanud kogemusi või eksami boonuspunkte enne kõnealuse kavandatava määruse jõustumist:

- enne käesoleva arvamuse jõustumise kuupäeva sooritatud alusteadmiste eksamite tulemusi ja antud eksami boonuspunkte võib kasutada loa taotlemiseks kümne aasta jooksul käesoleva arvamuse jõustumise kuupäevast (punkti 66.A.25 uus lõige c);
- enne käesoleva arvamuse jõustumise kuupäeva saadud kogemusi võib kasutada loa taotlemiseks kümne aasta jooksul käesoleva arvamuse jõustumise kuupäevast (punkti 66.A.30 uus lõige g);
- enne käesoleva arvamuse jõustumise kuupäeva läbitud tüübikoolituse teoreetilise ja praktilise osa tulemusi võib kasutada loa taotlemiseks kolme aasta jooksul käesoleva arvamuse jõustumise kuupäevast (punkti 66.A.45 uus lõige i).

IV. **Õigusliku mõju hinnang**

21. Nagu on üksikasjalikult kirjeldatud muudatusettepaneku teates 2007-02 esitatud õigusliku mõju hinnangus, kaalutleti esialgu enne teate esitamist järgmisi valikuid:

1. valik – jätta kõik endiseks

Jätkata praeguste nõuetega, st:

- viieaastane ajavahemik kõigi põhimoodulite eksamite sooritamiseks;
- puudub tähtaeg tüübikoolituse läbimiseks;
- loa või tüübipädevuse kinnituse taotluse saab esitada hoolimata sellest, kui kaua aega tagasi on:
 - läbitud põhimoodulid;
 - saadud põhikogemused (välja arvatud üheaastase värske kogemuse nõue);
 - läbitud tüübikoolitus või sooritatud tüübieksam.

2. valik – kehtestada põhimoodulite ja tüübikoolituse puhul põhiloa või tüübipädevuse saamise tähtajad

3. valik – tühistada kõik kehtivad tähtajad

Selle valiku puhul oleks tühistatud kõigi põhimoodulite eksamite sooritamiseks praegu kehtiv viieaastane tähtaeg.

22. 3. valik lükati tagasi, kuna see võib vähendada ohutust võimaluse tõttu sooritada põhieksam määramata aja jooksul ja määramata arvu katsetega. Teatud hetkel võib isik sooritada eksami, omamata nõuetekohaseid teadmisi tervest ainest. Kõnealust negatiivset mõju ei saa heastada majanduslik kasu, mida saavad need üksikud isikud (ja organisatsioonid, kus nad töötavad), kes vajavad eksamite sooritamiseks väga pikka aega.

23. 2. valiku puhul kavandati muudatusettepaneku teate esitamise ajal järgmisi muudatusi:

- kõigi põhimoodulite eksamid (välja arvatud moodulid 1 kuni 4) peaksid olema sooritatud ja kõik nõutavad kogemused saadud seitsme aasta jooksul enne loa taotlemist;
- üle seitsme aasta vanad moodulid (välja arvatud moodulid 1 kuni 4) tuleb uuesti läbida;

- eksami boonuspunkte võib anda ainult sellise tehnilise kvalifikatsiooni eest, mis on saadud seitsme aasta jooksul enne loa taotlemist;
- tüübikoolitus peab algama ja tüübieksam tuleb sooritada kolme aasta jooksul enne loale tüübipädevuse kinnitamise taotlemist.
- kehtestati ooteajad pärast põhi- ja tüübieksamite ebaõnnestunud sooritamist;
- nõuti, et tüübieksamit peavad läbi viima kaks eksamineerijat.

1. valiku (jätta kõik endiseks) asemel otsustati 2. valiku kasuks sellega kaasneva ohutustaseme tõusmise tõttu. Kogemused oleksid värsked ning alus- ja tüübiga seotud teadmised mõõdukalt ajakohased.

24. Sellest olenemata laekus muudatusettepaneku teate ametivälise konsulteerimise etapil palju märkusi, milles osutati järgmisele:

- seitsmeaastane tähtaeg alusteadmiste ja põhikogemuste saamiseks on liiga range, võttes arvesse mitmeid asjaolusid, nagu sõjaväeteenistus, raskused seoses samal ajal õppimise ja töötamisega, pikaajaline haigus või vigastus jms;
- kõikide üle seitsme aasta vanade moodulite uuesti läbimise nõue põhjustaks suure koormuse, eriti sõjaväeorganisatsioonidele. Selle tulemusena lõpetaksid kõnealused organisatsioonid oma töötajate sertifitseerimise 147. osa kohaselt, vähendades seeläbi ka tsiviillennunduses saadaolevate töötajate hulka.

25. Selleks et vähendada võimaluse piires kõnealust mõju ja tõsta samal ajal ohutustaset, esitatakse käesoleva arvamuse lõplikus tekstis järgmised muudatusettepaneku teate teksti muudatused:

- kõikide põhieksamite sooritamise, nõutavate kogemuste saamise ja loa taotlemise tähtaega pikendati kümne aastani. Seda tähtaega kohaldatakse ka muude tehniliste kvalifikatsioonide eest antud boonuspunktide suhtes;
- kümneaastast tähtaega ületavaid moduleid ja sama tähtaega ületavate muude tehniliste kvalifikatsioonide eest antud boonuspunkte ei loeta automaatselt aegunuks; boonuspunkte on võimalik saada veel kümneks aastaks. Pädev asutus peab võimalike erinevuste kindlaksmääramiseks võrdlema kvalifikatsiooni esialgset moodulit praeguse mooduliga (66. osa I liide);
- pikendati põhi- ja tüübieksamite ebaõnnestunud soorituse järgseid ooteaegu;
- tüübieksami läbiviimisel peab nüüd osalema ainult üks eksamineerija.

Köln, 29. september 2008

P. GOUDOU
tegevdirektor